

Förslag

1976/77:17

Riksdagens förvaltningsstyrelses förslag till arkivstadga för riksdagen

1977-03-10

Dnr 71-K. 9/75

Till riksdagen

Riksdagen har med bifall till motionen 1975:414 uppdragit åt förvaltningsstyrelsen att utarbeta förslag till arkiveringsbestämmelser för riksdagen (KU 1975/76:10).

Motionerna

Motion om arkivstadga för riksdagen

I motionen 1975:414 av herr Fiskesjö (c) framhålls bl. a. att riksdagen är undantagen från bestämmelserna i den allmänna arkivstadgan, vilken reglerar det statliga arkivväsendet i stort, och att sedan gammalt ansvar för vården av riksdagsarkivalierna har åvilat riksdagsbiblioteket. Enligt motionären är det inte tillfredsställande att det för riksdagen saknas övergripande regler för förvaring och gallring av handlingar. Vidare anføres att det för riksdagen som institution, för forskningen och för de tjänstemän som de facto har att handlägga tillhörande frågor bör vara av värde att enhetliga arkiveringsregler utarbetas.

Motion om riksdagens arkiv

I motionen 1976/77:309 av herr Richardson (fp) föreslås att statens arkivstyrelse, som enligt propositionen 1976/77:100, bil. 12 (s. 102) skall inrättas den 1 juli 1977, skall vara styrelse också för riksdagens arkiv. Motionären framhåller bl. a. att det är önskvärt att samordna vården av riksdagens arkivalier som nu förvaras dels hos riksarkivet, dels hos riksdagsbiblioteket.

Förvaltningsstyrelsen

Den allmänna arkivstadgan (SFS 1968:473) som reglerar det statliga arkivväsendet i stort är, som framhålls i motionen 1975:414, inte tillämplig på riksdagens område, varför närmare föreskrifter för arkivvård m. m. inom riksdagen saknas. Riksdagens arkivhandlingar – som delvis finns bevarade

sedan 1500-talet – förvaras i riksdagsbiblioteket i vad avser tiden fr. o. m. 1956 års riksdag under det att äldre handlingar förvaras på riksarkivet. Förvaltningskontoret har inte ålagts ansvar för andra arkivalier än dem som avser kontorets egen verksamhet.

I och med att riksdagsbiblioteket fr. o. m. den 1 januari 1977 organisatoriskt ingår i förvaltningskontoret har förutsättningar skapats för en praktisk lösning av arkivfrågan. I huvudsak föreslås att följande ordning skall gälla för arkivvården inom den inre riksdagsförvaltningen.

Vid varje riksdagens organ skall finnas ett arkiv. Den närmaste tillsynen bör utövas av en arkivvårdare. Härutöver skall för varje arkiv finnas en arkivansvarig. Av praktiska skäl och i enlighet med önskemål från kammarkansliet och utskottens kanslier bör antalet arkivansvariga begränsas; för nu nämnda organ torde en gemensam arkivansvarig kunna utses. I frågor om arkivbildning, gallring, arkivvård m. m. skall samråd ske med riksdagsbiblioteket, som också i fortsättningen skall vara arkivdepå. Närmare bestämmelser härom bör intagas i en arkivstadga för riksdagen. Förvaltningskontoret har i samråd med riksarkivet utarbetat förslag till sådan stadga (*bilaga 1*).

Arkivstadgan bör utfärdas av förvaltningsstyrelsen som också föreslås få riksdagens uppdrag att i enlighet med det ovan anförda handlägga riksdagens arkivfrågor. Förvaltningskontorets instruktion torde i anslutning här till böra ändras på sätt som framgår av *bilaga 2*.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 juli 1977.

I motionen 1976/77:309 föreslås att riksdagens arkiv skall inordnas under statens arkivstyrelse, som fr. o. m. den 1 juli 1977 avses få ansvaret för en samordning av de statliga arkivmyndigheternas verksamhet. Förvaltningsstyrelsen finner att det bakomliggande syftet från motionärens sida, nämligen att åstadkomma enhetliga regler för förvaring och gallring av riksdagens arkivalier, bör bli väl tillgodosett genom tillkomsten av en arkivstadga för riksdagen. Principiella skäl talar vidare för att riksdagen bör bibehålla ansvaret för och kontrollen över riksdagens egna arkivalier. Med hänsyn härtill avstyrker förvaltningsstyrelsen motionen.

Förvaltningsstyrelsen hemställer

att riksdagen

dels beslutar antaga det som bilaga 2 till denna skrivelse fogade förslaget till lag med ändring av lagen (RFS 1975:2) med instruktion för riksdagens förvaltningskontor,

dels avslår motionen 1976/77:309.

I handläggningen av detta ärende har deltagit förutom undertecknad, ordförande, herrar Larsson i Staffanstorp, Wörnberg, Adamsson, Elmstedt, Augustsson. Andersson i Örebro, Stridsman och Leuchovius samt personalföreträdarna Sonja Berg von Linde och Sigfrid Larsson.

RIKSDAGENS FÖRVALTNINGSSTYRELSE

På styrelsens vägnar

HENRY ALLARD

/Eric Lindström

Förslag till arkivstadga för riksdagen

Riksdagens förvaltningsstyrelse föreskriver följande.

- 1 § Denna stadga tillämpas på arkiv hos riksdagen och dess organ med undantag för riksdagens verk.
- 2 § För varje riksdagens organ skall finnas ett arkiv. Det hos organet bildade beståndet av arkivhandlingar utgör dess arkiv.
- 3 § Föreskrift i denna stadga tillämpas, om ej annat särskilt anges, även på uppgift som ingår i upptagning för automatisk databehandling eller annan upptagning som kan läsas eller avlyssnas endast med tekniskt hjälpmedel.
- 4 § Varje arkiv står under tillsyn av en arkivansvarig. Den närmaste tillsynen utövas av en arkivvårdare.
Arkivansvarig och arkivvårdare utses av förvaltningsdirektören.
- 5 § Riksdagsbiblioteket är centralarkiv för riksdagen.
I frågor om arkivbildning, gallring, arkivvård och nybyggnad eller ombyggnad av arkivlokal skall samråd ske med riksdagsbiblioteket.
- 6 § Riksdagsbiblioteket skall samråda med riksarkivet i viktigare frågor om arkivbildning, gallring, arkivvård, nybyggnad av arkivlokal, ombyggnad av arkivlokal samt i andra frågor av principiell betydelse.
- 7 § Arkiv skall vårdas omsorgsfullt, handhas aktsamt och förvaras på betryggande sätt. Det skall särskilt tillses att arkivet är skyddat för fukt och brand samt oåtkomligt för obehöriga.
- 8 § Över arkiv skall föras förteckning. Arkivhandlingar som är hemliga skall förtecknas särskilt. Arkivförteckning skall gås igenom varje år och fullständigas med hänsyn till de förändringar som har uppkommit i arkivet. Ett exemplar av varje arkivförteckning skall finnas hos riksdagsbiblioteket.
- 9 § Arkiv skall om möjligt vara uppställt enligt arkivförteckningen. Arkivet skall förvaras så att alla dess delar är lätt åtkomliga. Arkivhandlingar som är hemliga skall förvaras för sig. I arkivlokal bör ej förvaras annat än sådana arkivhandlingar som ingår i arkivets serier.
- 10 § Handlingar i ärende som har slutbehandlats får återställas till myndighet, sökande eller annan som har givit in handlingarna om det är lämpligt med hänsyn till allmänna arkivsynpunkter och övriga omständigheter.

- 11 § I fråga om gallring i arkiv hos riksdagen äger kungörelsen (1953:716) angående utgallring av handlingar hos vissa statsmyndigheter samt kungörelsen (1974:648) om utgallring ur upptagning för automatisk databehandling motsvarande tillämpning.

Gallringsfrist enligt dessa kungörelser fastställs av den arkivansvarige.

Riksdagens förvaltningsstyrelse kan föreskriva gallring i arkiv även i annat fall än som avses i nämnda kungörelser.

- 12 § Arkivhandlingar som utgallras skall försäljas eller förstöras. Försäljning skall ske under villkor att arkivhandlingarna förstörs. Om det behövs skall förstöringen ske under kontroll. I fråga om hemliga handlingar gäller föreskrifter som meddelas av riksdagens förvaltningsstyrelse.

Uppgift som ingår i sådan upptagning som avses i 3 § utgallras genom att uppgiften utplånas eller genom att upptagningen förstörs.

- 13 § Arkivhandling får utlånas endast mot kvitto. För utlånad handling äger 7 § motsvarande tillämpning. Utlånad arkivhandling får ej utlånas vidare utan att den arkivansvarige har medgett det. Sådant medgivande behövs dock ej om utlåningen sker för måls eller ärendes handläggning.

- 14 § Arkivhandlingar som ej längre behövs i det löpande arbetet lämnas till riksdagsbiblioteket vid tidpunkt som den arkivansvarige och riksdagsbiblioteket bestämmer.

- 15 § Närmare föreskrifter för tillämpningen av denna stadga meddelas av riksdagens förvaltningsstyrelse.

Denna stadga träder i kraft den 1 juli 1977.

Förslag till**Lag om ändring i lagen (RFS 1975:2) med instruktion för riksdagens förvaltningskontor**

Riksdagen föreskriver i fråga om lagen (RFS 1975:2) med instruktion för riksdagens förvaltningskontor att 2 § skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

2 §

Förvaltningskontoret skall om ej annat är särskilt stadgat:

1. handlägga frågor angående förhandling om anställnings- och arbetsvillkor för arbetstagare hos riksdagen och dess verk samt anställnings-, tjänstledighets-, vikariats- och andra personalärenden för arbetstagare inom riksdagen;

2. meddela för riksdagen och dess verk utom riksbanken och riksgäldskontoret gemensamma förvaltningsföreskrifter och ombesörja utgivningen av Riksdagens författningssamling;

3. handlägga frågor angående uträkning av arvoden och ersättningar till riksdagens ledamöter samt av avlöningar och ersättningar till personal hos riksdagen och dess verk utom riksbanken och riksgäldskontoret ävensom frågor angående pensioner m. m. till nämnda ledamöter och personal och deras efterlevande, i den mån ej uppgiften ankommer på annan myndighet;

4. handlägga frågor om lokaler för riksdagen och dess verk med undantag av riksbanken och riksgäldskontoret;

5. handlägga frågor om inköp och därtill hörande service för riksdagen;

Föreslagen lydelse

2 §

Förvaltningskontoret skall om ej annat är särskilt stadgat:

1. handlägga frågor angående förhandling om anställnings- och arbetsvillkor för arbetstagare hos riksdagen och dess verk samt anställnings-, tjänstledighets-, vikariats- och andra personalärenden för arbetstagare inom riksdagen;

2. meddela för riksdagen och dess verk utom riksbanken och riksgäldskontoret gemensamma förvaltningsföreskrifter och ombesörja utgivningen av Riksdagens författningssamling;

3. handlägga frågor angående uträkning av arvoden och ersättningar till riksdagens ledamöter samt av avlöningar och ersättningar till personal hos riksdagen och dess verk utom riksbanken och riksgäldskontoret ävensom frågor angående pensioner m. m. till nämnda ledamöter och personal och deras efterlevande, i den mån ej uppgiften ankommer på annan myndighet;

4. handlägga frågor om lokaler för riksdagen och dess verk med undantag av riksbanken och riksgäldskontoret;

5. handlägga frågor om inköp och därtill hörande service för riksdagen;

Nuvarande lydelse

6. handlägga frågor angående riksdagstrycket;

7. handlägga frågor angående riksdagsbiblioteket;

8. handlägga frågor angående riksdagens upplysningstjänst;

9. handlägga frågor angående studiebesök hos riksdagen, kontakter mellan riksdagen och skolan samt information i övrigt om riksdagen och dess arbete, i den mån ej uppgiften ankommer på annan myndighet.

Kontoret skall vidare utföra de uppgifter som åvilar eller åläggs det enligt särskilda bestämmelser eller riksdagsbeslut.

Kontoret äger föreskriva eller för särskilt fall besluta att endast den som är svensk medborgare får inneha eller utöva tjänst inom riksdagen eller dess verk utom riksbanken och riksgäldskontoret.

Föreslagen lydelse

6. handlägga frågor angående riksdagstrycket;

7. handlägga frågor angående riksdagsbiblioteket;

8. handlägga frågor angående riksdagens upplysningstjänst;

9. handlägga frågor angående arkiv hos riksdagen;

10. handlägga frågor angående studiebesök hos riksdagen, kontakter mellan riksdagen och skolan samt information i övrigt om riksdagen och dess arbete, i den mån ej uppgiften ankommer på annan myndighet.

Kontoret skall vidare utföra de uppgifter som åvilar eller åläggs det enligt särskilda bestämmelser eller riksdagsbeslut.

Kontoret äger föreskriva eller för särskilt fall besluta att endast den som är svensk medborgare får inneha eller utöva tjänst inom riksdagen eller dess verk utom riksbanken och riksgäldskontoret.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1977.

